

Ríkislögreglustjóri

Rauðarástíg 25

105 Reykjavík

Reykjavík, 13. júní 2025.

Kæra vegna landráða

Til undirritaðs lögmanns hafa leitað eftirtaldir einstaklingar og falið mér að rita eftirfarandi erindi til ríkislögreglustjóra: [upptalning];

Kjörnir fulltrúar á Alþingi sækja umboð sitt til íslenskra kjósenda og því er uppspretta löggjafarvaldsins hjá fólkinu sem landið byggir. Í því umboði felst engin heimild til að afhenda stjórnartauma, ríkisvald og löggjafarvald, í hendur erlendra valdastofnana, því stjórnarskrá lýðveldisins gerir ráð fyrir að æðsta handhöfn íslensks ríkisvalds skuli vera á Íslandi.

Þegar Hæstiréttur Íslands tók til starfa 16. febrúar 1920 var það stór áfangi fyrir íslenska þjóð, því fullveldi felur ekki aðeins í sér að íslensk lög séu sett af lýðræðilega kjörnu Alþingi, heldur einnig að æðsta túlkunarvald um þau lög sé hjá íslenskum dómstólum. Um þetta er stjórnarskráin nr. 33/1944 alveg skýr, sbr. 2. gr. sbr. 60. gr. og 70. gr. stjórnarskrárinnar. Með frumvarpi utanríkisráðherra um bókun 35 er lagt til að Alþingi löghelgi fyrir mæli um almennan forgang EES-reglna hérlandis. Slíkt ákvæði fæli í sér grundvallarbreytingu á íslenskum rétti, þar sem íslenskir dómstólar munu ekki lengur hafa neitt vald til hvorki samræmisskýringar né lagatúlkunar af öðrum almennt viðurkenndum toga ef íslensk lög stangast á við EES reglur. Þess í stað er lagt til að líta beri alfarið fram hjá skýrum íslenskum lagaákvæðum sem mæla fyrir um annað en EES-reglur. Túlkunarvald um þessar EES reglur verður m.ö.o. alfarið eftirlátið erlendum dómstólum. Verði frumvarpið að lögum þá er með verið að framselja dómvald úr landi í bága við stjórnarskrá, því samkvæmt 2. gr. stjórnarskrárinnar skal enginn fara með dómvald á Íslandi aðrir en þeir sem réttilega hafa verið skipaðir í dómaraembætti samkvæmt íslenskum lögum, sbr. 59. gr. stjkskr.

Frumvarp utanríkisráðherra gengur einnig gegn þeirri grunnstoð réttarríkisins, sem kennd er við svonefnda „lex posterior“ reglu (lex posterior derogat legi priori), þ.e. að yngri lög skuli ganga framar eldri lögum. Frumvarpið brýtur gegn þessari meginreglu með því að opna fyrir þann möguleika að yngri löggjöf Alþingis yrði í raun áhrifalaus og einskis virði, þ.e. ef hún stangast á við „skuldbindingu samkvæmt EES samningnum“. Verði frumvarpið að lögum myndi það veikja réttaröryggi landsmanna, grafa undan Alþingi og vega að fullveldi Íslands. Kjörnir fulltrúar á Alþingi hafa ekki fengið umboð til að höggva með þessum hætti í lýðræðislegar rætur íslensks réttar og íslenskrar stjórnskipunar. Fyrir liggur að í rúmlega 30 ára sögu EES samningsins hefur Ísland aldrei beitt neitunarvaldi og ljóst er að frumvarpið þrengir enn frekar möguleika Alþingis á hagsmunagæslu fyrir land og þjóð því ef Alþingi mun, eftir lögleiðingu frumvarpsins, setja lög í bága við skuldbindingar Íslands samkvæmt EES rétti myndi það kalla yfir okkur samningsbrota- og skaðabótamál

sem gætu orðið mun eittraðri og skaðlegri en það 30 ára gamla EES þrætuepli sem reynt er að fá Íslendinga til að kyngja með framlagningu þessa frumvarps.

Frumvarpið um bókun 35 er samkvæmt þessu grafalvarlegt mál sem snertir innstu taug stjórnskipunar Íslands og fallið gæti undir hugtaksskilgreiningu á landráðum.

Ef þingmenn á Alþingi Íslendinga ætla að misvirða og beinlínis brjóta í berhögg við stjórnarskrá lýðveldisins með þeim hætti sem hér um ræðir felst ekki aðeins í því aðför að stjórnskipuninni, heldur væru þeir einnig að ganga gegn því drengskaparheiti sem þingmenn hafa sjálfir undirgengist gagnvart stjórnarskránni sem okkar æðstu réttarheimild. Með þessu væru þingmenn og ráðherrar að grafa undan stjórnarskránni og lýðveldinu Íslandi með stjórnskipulega ólögmætum og ólýðræðislegum leiðum sem ekki er unnt að líta öðruvísi á en að teljist brot gegn öryggi og sjálfstæði lýðveldisins Íslands, sem jafna mætti við ólögmæta ríkisvaldsyfirtöku, sem ótvírætt hefði ófyrirsjáanlegar og mögulega grafalvarlegar afleiðingar í för með sér fyrir samfélagið allt.

Hugtakið landráð vísar m.a. til þess þegar menn fremja verknað sem miðar að því að „stofna hlutleysisstöðu íslenska ríkisins í hættu“ eða „ráða íslenska ríkið undir erlend yfirráð“. Þótt stjórnarskráin nefni landráð ekki sérstaklega þá leggur hún grunninn að völdum og ábyrgð (og þar með fullveldi) íslenska lýðveldisins og er sú réttarheimild sem bæði öll almenn lög sem og stjórnarathafnir verða að standast, bæði að formi til og efni. Framlagning tilvísaðs frumvarps jafngildir ekki aðeins fyrirætlun um trúnaðarbrot í starfi, heldur er með þessu brotið gegn fullveldinu og stjórnskipun landsins. Framlagning og stuðningur við frumvarpið kann því að falla undir verknaðarlýsingar þær sem birtast í landráðakafla almennra hegningarlaga en fyrir slík brot ber að saksækja á grundvelli þar að lútandi réttarfarslöggjafar.

Þegar kjörnir fulltrúar bregðast ber almennum borgurum skylda til að koma lýðveldinu og réttarríkinu til varnar. Við þær aðstæður sem hér eru uppi og lýst hefur verið hér að framan telja umbj.m., almennir borgarar undir merkjum hóps er nefnir sig Þjóðfrelsi, ekkert úrræði nærtækara en að leggja fram hjá ríkislögreglustjóra kæru á hendur framsögumanns fyrrgreinds frumvarps, Þorgerði Katrínu Gunnarsdóttur utanríkisráðherra, fyrir landráð, en samkvæmt 2. mgr. 5. gr. lögreglulaga nr. 90/1996 hefur embætti ríkislögreglustjóra verið falið það sérstaka verkefni að „starfrækja lögreglurannsóknar- og greiningardeild sem hefur það hlutverk að koma í veg fyrir og rannsaka landráð og brot gegn stjórnskipan ríkisins og æðstu stjórnvöldum [...]“.

Umbj.m. krefjast þess að ríkislögreglustjóri taki erindi þetta til rannsóknar og úrvinnslu í samræmi við lagaskyldur embættisins, af virðingu fyrir þeim hagsmunum sem í húfi eru og vinni úr því á grundvelli þeirrar ábyrgðar sem á embættinu hvílir og að gættum þeim ákvæðum almennra laga og stjórnarskrár sem málefnið varða.

Af hálfu umbj.m. er áskilinn allur réttur til að koma á framfæri ítarlegri rökstuðningi, lagarökum, sjónarmiðum og gögnum, svo og til að leggja fram sambærilega kæru á hendur hverjum þeim þingmanni sem uppvís kann að verða að því að greiða atkvæði með því að frumvarp þetta verði að lögum.

Virðingarfyllst,

f.h. Þjóðfrelsis,

Arnar Þór Jónsson lögmaður.